

บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย

ขอบเขตการวิจัย

การศึกษาเรื่องการสะท้อนเนื้อหาการจัดระเบียบสังคมในหนังสือพิมพ์ไทย จะศึกษาจากหนังสือพิมพ์ซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์ที่นำเสนอเรื่องนี้อย่างต่อเนื่อง ให้ความสำคัญกับเรื่องนี้และเป็นตัวแทนของหนังสือพิมพ์ในท้องตลาด ดังต่อไปนี้

1. หนังสือพิมพ์เชิงคุณภาพ ได้แก่ มติชน ไทยโพสต์
2. หนังสือพิมพ์เชิงปริมาณ ได้แก่ ไทยรัฐ ข่าวสด

ในช่วงเวลาดังตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน 2544- 31 มกราคม 2545 เป็นเวลา 8 เดือน เนื่องจากหนังสือพิมพ์เริ่มมีการนำเสนอนโยบายการจัดระเบียบสังคม ของรัฐบาล จำนวนข้อฉบับละ 245 ฉบับ รวมตัวอย่างทั้งสิ้น 980 ฉบับ แต่ได้มีการศึกษาเฉพาะหนังสือพิมพ์ที่มีการนำเสนอเนื้อหาการจัดระเบียบสังคม โดยศึกษาเนื้อหาของหนังสือพิมพ์ในส่วนต่อไปนี้

- ข่าว
- บทบรรณาธิการ
- คอลัมน์
- บทความแสดงความคิดเห็นหรือวิเคราะห์
- อื่นๆ

ทั้งนี้สถานการณ์ช่วงที่มีข่าว และเนื้อหาเกี่ยวกับการจัดระเบียบสังคมมากที่สุด คือ เดือนกันยายน-พฤศจิกายน เนื่องจากเป็นช่วงที่มีเริ่มการเข้มงวดกวดขันของเจ้าหน้าที่ การออกตรวจพื้นที่ของเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่างๆ การนำเสนอนโยบายออกมาบังคับใช้อย่างจริงจัง เช่น ประกาศของคณะปฏิวัติ เป็นต้น

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้สำรวจความคิดเห็นของบุคคลระดับผู้นำความคิดเห็นในสังคมที่มีต่อเนื้อหาการจัดระเบียบสังคมโดยใช้วิธีสัมภาษณ์แบบเจาะลึก จำนวนดังนี้

1. นักหนังสือพิมพ์จากสิ่งพิมพ์อื่นๆ จำนวน 4 คน เนื่องจากต้องการทราบความคิดเห็นที่นอกเหนือจากการสะท้อนความคิดเห็นของนักหนังสือพิมพ์ที่นำเสนอเนื้อหาการจัดระเบียบสังคม ได้แก่

- 1.1 นาย กำแพง ภริตานนท์ คอลัมนิสต์ปลายนิ้วนายกำแพง หนังสือพิมพ์เดลินิวส์
- 1.2 นายบุญเลิศ ช่างใหญ่ บรรณาธิการอาวุโส มติชนสุดสัปดาห์
- 1.3 นายสุทธิชัย ชูทอง ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์วัฏจักรประจำกระทรวงมหาดไทย
- 1.4 นายอนันต์ อัสวณนท์ บรรณาธิการบริหาร หนังสือพิมพ์สยามรัฐ

2. นักวิชาการ ได้แก่

- 2.1 รศ.ดร.ปรีชา สุวิทย์พันธุ์ ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- 2.2 อ.สุมิตร ปิติพัฒน์ คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

3. นักการเมือง ได้แก่

- 3.1 นายทศพล สังขทรัพย์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดเลย
- 3.2 นายณรงค์ นุ่นทอง สมาชิกวุฒิสภาจังหวัด นครศรีธรรมราช

4. นิสิต นักศึกษา ได้แก่

- 4.1 นางสาวภัศรา ช่างเกตุ ชั้นปี 4 คณะทันตแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- 4.2 นายปริญญา ชูมณี กรรมการองค์การบริหารกิจกรรมนักศึกษาคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- 4.3 นายรัฐกร ใจเสื่อ นักศึกษาคณะนิติศาสตร์ ชั้นปี 2 มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์
- 4.4 นางสาวรวงคณา แสงพิทักษ์ นักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์ ชั้นปี 4 มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

5. ผู้ประกอบการสถานบันเทิง ได้แก่

- 5.1 นายเอก วุฒิกุล ผู้จัดการฝ่ายบุคคล ร้านเฮโล โชคชัย 4
- 5.2 นายเดชพล เกระพัฒน์ ผู้ช่วยผู้จัดการ ฮอตลีสกูค อวอร์ด รัชดาภิเษก
- 5.3 นายนิติ เขารัตน์ ผู้ช่วยผู้บริหาร แคนซี้เฟอร์ รัชดาภิเษก
- 5.4 นายกฤต ปิ่นสวัสดิ์ ผู้จัดการฝ่ายบริหาร บิว พาวิลเลียน รัชดาภิเษก

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่

1.ตารางวิเคราะห์เนื้อหา โดยแยกเป็น หนังสือพิมพ์ มติชน ไทยโพสต์ ไทยรัฐ ข่าวสด เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบ่งหัวข้อในการบันทึกดังนี้

1.1 รูปแบบการนำเสนอเนื้อหา ได้แก่

1.1.1 ข่าว

1.1.2 บทบรรณาธิการ

1.1.3 คอลัมน์

1.1.4 บทความแสดงความคิดเห็นหรือบทวิเคราะห์

1.1.5 อื่นๆ

1.2ประเด็นของการนำเสนอเนื้อหา

1.2.1 มาตรการด้านกฎหมาย ,พรบ.สถานบริการ,นโยบายของกระทรวงมหาดไทย,และการปรับปรุงประกาศของคณะปฏิวัติ พ.ศ. 2515

1.2.2 ปัญหาสังคมไร้ระเบียบ เสื่อมโทรม

1.2.3 การเข้มงวด กวดขันของเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่างๆ

1.2.4 การเคลื่อนไหวของฝ่ายคัดค้านและสนับสนุน

1.2.5 ก๊วยของสังคมที่ตามมา เช่น ดิดเอดส์, ทำแท้งเถื่อน ,ใช้เงินฟุ่มเฟือย ,ดื่มเหล้าเบียร์,ยาเสพติด, การไม่ปฏิบัติตามกฎจราจร

1.2.6 อื่นๆ

1.3 ทิศทางของประเด็นในการนำเสนอ

1.3.1 เนื้อหาที่สนับสนุน

1.3.2 เนื้อหาที่คัดค้าน

1.4 บทบาทหน้าที่ของหนังสือพิมพ์

1.4.1 ให้ข่าวสาร ให้ความรู้ ความเข้าใจ ให้การศึกษา แก่ประชาชนในเรื่องการจัดระเบียบสังคม

1.4.2 ปลุกจิตสำนึกให้ตระหนักถึงความสำคัญของการจัดระเบียบสังคม

1.4.3 ขยายนโยบายของรัฐบาลให้เป็นที่เข้าใจ

1.4.4 เป็นเวทีแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ของฝ่ายสนับสนุนและคัดค้าน

1.4.5 ทำให้สังคมมีความขัดแย้งน้อยลง

1.4.6 สร้างสถานภาพของบุคคล

2.การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (Depth Interview)

ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสัมภาษณ์เพื่อทราบความคิดเห็นจากบุคคลต่างๆในสังคม ดังที่ระบุในขอบเขตการวิจัย โดยตั้งประเด็นคำถามดังนี้

2.1แนวคำถามสำหรับนักหนังสือพิมพ์

- สาเหตุที่นำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการจัดระเบียบสังคม
- ทศนคติที่มีต่อนโยบายการจัดระเบียบสังคม
- เนื้อหา ที่นำเสนอเป็นประโยชน์ต่อสังคมอย่างไร
- คำนึงถึงบทบาท หน้าที่ของ หนังสือพิมพ์ในการนำเสนอเนื้อหาการจัดระเบียบสังคมอย่างไร
- ข้อเสนอแนะในการนำเสนอเนื้อหาการจัดระเบียบสังคมของหนังสือพิมพ์เป็นอย่างไร

2.2 แนวคำถามสำหรับนักวิชาการ นิสิต นักศึกษา ผู้ประกอบการและนักธุรกิจ

- ทศนคติที่มีต่อสภาพสังคมในปัจจุบัน
- การนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการจัดระเบียบสังคม เป็นอย่างไร
- การจัดระเบียบสังคมจะทำให้สังคมเป็นระเบียบเรียบร้อย ขึ้นหรือไม่ อย่างไร
- เห็นด้วยกับการจัดระเบียบสังคมหรือไม่
- ข้อเสนอแนะในการนำเสนอเนื้อหาการจัดระเบียบสังคมของหนังสือพิมพ์เป็นอย่างไร

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. สำหรับข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ซึ่งได้มาจากผลการบันทึกจากตารางวิเคราะห์เนื้อหาในหนังสือพิมพ์ ได้แก่ ประเด็น รูปแบบ ลักษณะการนำเสนอ บทบาทของหนังสือพิมพ์ จะนำมาทำเป็นตารางแจกแจงความถี่และคำนวณหาค่าร้อยละแล้วนำข้อมูลนั้นมาวิเคราะห์เปรียบเทียบเชิงพรรณนาตอบคำถามวิจัย

2. สำหรับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ก็จะนำมาวิเคราะห์เชิงพรรณนาความคิดเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์ เพื่อตอบคำถามนำวิจัย โดยแบ่งตามประเภทของผู้ให้สัมภาษณ์ ได้แก่ 1.นักหนังสือพิมพ์ 2.นักวิชาการ 3. นิสิต นักศึกษา และ 4. ผู้ประกอบการและนักธุรกิจ

การนำเสนอข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ จะนำเสนอรายงานวิจัยแบบพรรณนาเชิงวิเคราะห์ (Analysis Description) โดยมีขั้นตอนดังนี้

1.ผลการวิเคราะห์รูปแบบ และประเด็น เนื้อหาเกี่ยวกับการจัดระเบียบสังคมที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์ ที่ได้จากผลการวิจัย

1.1 รูปแบบการนำเสนอ ของหนังสือพิมพ์แต่ละชื่อฉบับหนังสือพิมพ์

1.2 ประเด็น เนื้อหาเกี่ยวกับการจัดระเบียบสังคมแต่ละชื่อฉบับหนังสือพิมพ์

2.ผลจากการวิเคราะห์ข้อขัดแย้งที่เกิดขึ้น ทั้งการสนับสนุน และคัดค้าน

3.บทบาทหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ในการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการจัดระเบียบสังคม

4.ผลวิเคราะห์ความคิดเห็นของบุคคลทั้ง 4 กลุ่มจากบทสัมภาษณ์ที่มีต่อเนื้อหาการจัดระเบียบสังคมตามที่ได้กำหนดไว้ในขอบเขตการวิจัย